Hankintaoikaisuvaatimus koskien Kankaanpään kaupungin liikenneväylien ja yleisten alueiden talvikunnossapidon 2026-2029 hankintapäätöstä

KHALL 09.11.2026 § 346
3194/02.08.00/2026

Valmistelija Pentti Saloniemi

Kaupunginhallitus on 5.10.2026 § 307 päättänyt Kankaanpään kaupungin liikenneväylien ja yleisten alueiden talvikunnossapidon urakoitsijavalinnoista vuosille 2026–2029.

Hankinta on EU-kynnysarvon ylittävä palveluhankinta, joka on kilpailutettu avoimella menettelyllä. Hankinta on jaettu 25 osa-alueeseen, joista osa-alueet 1–24 koskevat alueittain kilpailutettuja talvikunnossapitotöitä ja osa-alue 25 erikseen tilattavia tuntitöitä. Auraus ja liukkaudentorjunta on kilpailutettu erillisinä yksikköhintaurakoina. Tarjousten vertailuperusteena on ollut halvin hinta.

TSKV Kaivuu Urakointi Oy on tehnyt 15.10.2026 päivätyn hankintaoikaisuvaatimuksen, jossa on katsonut Kantonen Minerals Oy:n aurausreferenssin olevan virheellinen ja vaatinut asian tutkimista. Vaatimus on esitetty määräajassa hankintapäätöksen tiedoksisaannista.

Kaupunginhallituksen alkuperäisessä hankintapäätöksessä Kantonen Minerals Oy on valittu seuraaviin urakoihin:

- Honkajoki, alue 1 läntinen – auraus
- Honkajoki, alue 2 pohjoinen – auraus
- Honkajoki, alue 3 eteläinen – liukkaudentorjunta
- Honkajoki, alue 7 maankaatopaikka – auraus ja liukkaudentorjunta

Lisäksi yhtiö on sisältynyt osa-alueen 25 erikseen tilattaviin tuntitöihin hyväksyttyihin tarjoajiin.

Tarjouspyynnön soveltuvuusvaatimukset

Tarjouspyynnössä on edellytetty, että tarjoaja osoittaa soveltuvuutensa urakkaan referenssitiedoin. Hyväksyttäväksi referenssiksi on asetettu vähintään kahden vuoden kokemus katuverkon ja/tai piha-alueiden talvikunnossapidosta. Referenssien tulee vastata tarjottavan urakka-alueen vaatimuksia, eivätkä ne saa olla viittä vuotta vanhempia.

Tarjouspyyntöä koskeviin kysymyksiin 7.9.2026 annetussa kirjallisessa vastauksessa hankintayksikkö on täsmentänyt referenssivaatimusta. Vastauksen mukaan yksi referenssikohde voi olla riittävä, mikäli siihen sisältyvä talvikunnossapito on kestänyt vähintään kaksi vuotta ja vastaa sisällöltään tarjottavaa osa-aluetta. Yksittäinen auraustyö tai yhden talvikauden mittainen kohde ei täytä referenssivaatimusta.

Vastauksessa on myös nimenomaisesti todettu, että riittämättömät referenssit tai niiden puuttuminen johtavat tarjouksen hylkäämiseen.

Tarjouspyynnön mukaan kirjallisesti annetut vastaukset ovat tarjoajia sitovia, ja ne on tullut huomioida tarjousta annettaessa.

Kantonen Minerals Oy toimittamat selvitykset

Hankintayksikkö on hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta selvittänyt Kantonen Minerals Oy:n ilmoittaman referenssin hyväksyttävyyttä ja varannut yhtiölle mahdollisuuden täydentää selvityksiään.

Kantonen Minerals Oy on toimittanut Ari Green Plant Oy:n 21.9.2026 antaman referenssitodistuksen, yritysten välisen 4.11.2020 päivätyn talvikunnossapitosopimuksen, valokuvia yksittäisistä työmerkinnöistä sekä sähköpostikeskustelua ja muuta selvitysaineistoa.

Hankintayksikkö on pyytänyt yhtiöltä lisäselvityksiä 21.10.2026 ja edelleen 29.10.2026.

Viimeisimmässä täydentävässä selvityspyynnössä hankintayksikkö on yksilöinyt ne tiedot, joita alkuperäisen referenssin hyväksyttävyyden arvioimiseksi vielä tarvitaan. Yhtiötä on pyydetty selvittämään tosiasiallisesti suoritetut talvikunnossapitotyöt, niiden kohteet, suoritusajankohdat, sisältö ja toteutunut laajuus sekä tiedot, joihin ilmoitetut työsuoritukset perustuvat.

Hankintayksikkö on pyytänyt myös erittelemään katujen ja muiden liikenneväylien kunnossapitotyöt piha-alueiden kunnossapidosta.

Selvityspyynnössä on korostettu, ettei tarkoituksena ole edellyttää uusien referenssien toimittamista, vaan varmistaa alkuperäisessä referenssitodistuksessa ilmoitetun kokemuksen tosiasiallinen kertyminen ja vastaavuus tarjouspyynnön vaatimuksiin.

Kantonen Minerals Oy on 3.11.2026 antamassaan vastauksessa ilmoittanut, että alkuperäiset konetyövihkot ovat jääneet työn tilaajan hallintaan eikä niitä ole enää saatavilla. Yhtiö on lisäksi ilmoittanut, ettei se pysty käytettävissään olevan aineiston perusteella luotettavasti todentamaan pyydettyjä yksityiskohtaisia tietoja paremmin.

Yhtiö on vahvistanut, ettei sillä ole asiassa muuta täsmennettävää.

Hankintaoikaisuvaatimuksen arviointi

Hankintalain (1397/2016) 3 § mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyyn osallistujia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 83 § mukaan hankintayksikön on suljettava tarjouskilpailusta tarjoajat, jotka eivät täytä asetettuja soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia.

Hankintalain 132 § mukaan hankintayksikkö voi poistaa virheellisen hankintapäätöksen tai sen osan ja ratkaista asian uudelleen, mikäli päätös on perustunut lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai asiassa on ilmennyt uutta tietoa, joka voi vaikuttaa hankintapäätökseen tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Kantonen Minerals Oy:n toimittamat asiakirjat osoittavat yritysten välisen sopimussuhteen. Pelkkä sopimussuhteen olemassaolo tai talvikunnossapitotöiden suorittaminen yksittäisinä ajankohtina ei kuitenkaan sellaisenaan osoita tarjouspyynnössä edellytettyä vähintään kahden vuoden kokemusta tarjottavaa urakkaa vastaavista kunnossapitotehtävistä.

Toimitetun aineiston perusteella ei ole voitu todentaa, mitä varsinaisia talvikunnossapitotöitä Kantonen Minerals Oy on suorittanut, missä kohteissa ja millä talvikausilla. Myöskään toteutuneiden töiden laajuutta ei ole kyetty yksilöimään siten, että niiden vastaavuutta hankittaviin urakoihin voitaisiin luotettavasti arvioida.

Yhtiölle on varattu useita mahdollisuuksia täydentää selvitystä. Viimeisimmässä vastauksessaan yhtiö on ilmoittanut, ettei se kykene todentamaan pyydettyjä tietoja tarkemmin.

Vaikka Kantonen Minerals Oy:n toimittama referenssitodistus katsottiin hankintapäätöstä tehtäessä riittäväksi osoitukseksi soveltuvuusvaatimusten täyttymisestä, yhtiö ei ole hankintaoikaisuvaatimuksen johdosta tehdyssä selvityksessä kyennyt osoittamaan todistuksessa mainittua kokemusta. Näin ollen yhtiön ei voida katsoa täyttävän tarjouspyynnössä asetettua referenssivaatimusta.

Markkinaoikeuden ratkaisun MAO:187/2020 mukaan hankintayksiköllä on lähtökohtaisesti oikeus luottaa tarjoajan tarjouksessaan esittämien tietojen paikkansapitävyyteen. Kyseisessä asiassa tarjoajan sulkemista tarjouskilpailusta hankintaoikaisupäätöksellä ei pidetty virheellisenä, kun hankintayksikkö oli alkuperäisen päätöksen jälkeen saanut uutta tietoa, joka saattoi vaikuttaa päätökseen tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Koska referenssivaatimus on asetettu tarjoajan soveltuvuuden vähimmäisvaatimukseksi, sitä on sovellettava yhdenmukaisesti kaikkiin tarjoajiin. Hankintapäätöksen korjaaminen on tämän vuoksi perusteltua.

Hankintaoikaisuvaatimuksessa esiin nostettu puute koskee Kantonen Minerals Oy:n soveltuvuutta tarjoajana. Tämän vuoksi hankintayksikkö arvioi hankintalain 132 ja 133 § nojalla yhtiön kaikki samalla referenssillä perustellut valinnat.

Hankintapäätöksen muuttaminen ja uudet urakoitsijavalinnat

Koska soveltuvuusvaatimuksen täyttymistä ei ole edellä kerrotusti voitu osoittaa, alkuperäistä hankintapäätöstä on perusteltua korjata Kantonen Minerals Oy:n valintojen osalta.

Hankinnan osa-alueet on kilpailutettu toisistaan erillisinä ja auraus sekä liukkaudentorjunta on käsitelty erillisinä yksikköhintaurakoina. Näin ollen hankintapäätös voidaan korjata vain niiltä osin kuin soveltuvuusvaatimuksen täyttymättä jääminen vaikuttaa urakoitsijavalintoihin.

Kantonen Minerals Oy:n poistamisen jälkeen kyseisissä urakoissa valitaan tarjousvertailussa seuraavaksi sijoittuneet tarjouspyynnön mukaiset ja soveltuvuusvaatimukset täyttävät tarjoajat.

Tarkistettu urakoitsijavalinta

Hinnat euroa/hoitokerta, alv 0 %.

Osa-alue ja työlaji	Alkuperäinen valinta	Uusi valinta
15. Honkajoki alue 1 läntinen, auraus	Kantonen Minerals Oy, 534 €	TSKV Kaivuu Urakointi Oy, 545 €

16. Honkajoki alue 2 pohjoinen, auraus	Kantonen Minerals Oy, 289 €	Koneurakointi J-M Heinonen Oy, 380 €
17. Honkajoki alue 3 eteläinen, liukkaudentorjunta	Kantonen Minerals Oy, 199 €	Antti Saloharju, 225 €
21. Honkajoki alue 7 maankaatopaikka, auraus	Kantonen Minerals Oy, 89 €	Antti Saloharju, 100 €
21. Honkajoki alue 7 maankaatopaikka, liukkaudentorjunta	Kantonen Minerals Oy, 89 €	Antti Saloharju, 120 €

Uudet urakoitsijavalinnat perustuvat alkuperäisessä tarjouskilpailussa annettuihin tarjouksiin ja tarjouspyynnössä ilmoitettuun halvimman hinnan vertailuperusteeseen. Hankintamenettelyä ei ole tarpeen uusia, koska todettu puute voidaan korjata poistamalla vaatimusten täyttymistä osoittamaton tarjoaja ja ratkaisemalla asianomaiset urakat alkuperäisten tarjousten perusteella uudelleen.

Osa-alueen 25 osalta Kantonen Minerals Oy poistetaan hyväksyttyjen tuntityötoimittajien joukosta, koska tarjoajan soveltuvuusvaatimuksen täyttymistä ei ole osoitettu. Muiden tuntityötoimittajien hyväksyntä jää voimaan.

Hankintapäätöksen voimassaolo muilta osin ja hankintasopimusten tekeminen

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittely ja sen johdosta tehtävä hankintapäätöksen osittainen muuttaminen eivät vaikuta niiden urakoitsijoiden valintaan, joiden osalta alkuperäistä hankintapäätöstä ei muuteta.

Tarjouspyynnön mukaan urakat ovat osa-alueittain ja työlajeittain erillisiä. Kantonen Minerals Oy:n poistaminen ei edellytä muiden urakoitsijavalintojen uudelleen ratkaisemista, kun niiden tarjousvertailu ja oikeusasema eivät muutu.

Kaupunginhallituksen 5.10.2026 § 307 tekemä hankintapäätös jää siten muilta osin voimaan.

Muiden kuin tässä asiassa uudelleen ratkaistavien urakoiden hankintasopimukset voidaan tehdä alkuperäisen hankintapäätöksen perusteella.

Yritysvaikutukset

Hankintapäätöksen muuttaminen vaikuttaa Kantonen Minerals Oy asemaan alkuperäisessä tarjouskilpailussa sekä mahdollistaa seuraavaksi sijoittuneiden tarjoajien valinnan kyseisiin urakoihin.

Muutoin alkuperäisen hankintapäätöksen mukaiset urakoitsijavalinnat jäävät voimaan. Ratkaisulla pyritään turvaamaan hankintamenettelyn tasapuolisuus, tarjouspyynnössä asetettujen vaatimusten yhdenmukainen soveltaminen sekä talvikunnossapidon palvelujen jatkuvuus.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus päättää

1. hyväksyä TSKV Kaivuu Urakointi Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen ja todeta, ettei Kantonen Minerals Oy täytä asetettua referenssivaatimusta;

2. sulkea Kantonen Minerals Oy tarjouskilpailusta ja poistaa kaupunginhallituksen 5.10.2026 § 307 tekemän hankintapäätöksen yhtiön valintojen osalta, mukaan lukien osa-alueen 25 tuntityöt;

3. valita Kantonen Minerals Oy:n tilalle tarjousvertailussa seuraavaksi sijoittuneet, soveltuvuusvaatimukset täyttävät tarjoajat esittelytekstissä esitetyille urakka-alueille ja työlajeihin siinä mainituilla yksikköhinnoilla;

4. todeta, että kaupunginhallituksen 5.10.2026 § 307 tekemä hankintapäätös jää muilta osin voimaan ja muiden hankintaoikaisusta riippumattomien urakoiden hankintasopimukset voidaan tehdä hankintalain mukaisten edellytysten täyttyessä.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Merkitään, että tekninen johtaja Pentti Saloniemi oli kokouksessa paikalla tämän pykälän käsittelyn ajan.

Täytäntöönpano

Tarjouksen jättäneet tarjoajat
Rakennettu ympäristö / Kadut ja yleiset alueet

Lisätietoja antaa

Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää, 044 577 2210
Tekninen johtaja Pentti Saloniemi, 044 577 2620